

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni rezidualni mehanizam
za krivične sudove

Predmet br. MICT-15-96-ES.1

Datum: 29. avgust 2023.

Original: engleski

PREDSJEDNICA MEHANIZMA

Rešava: sudija Graciela Gatti Santana, predsjednica

Sekretar: g. Abubacarr M. Tambaou

Odluka od: 29. avgusta 2023.

TUŽILAC

protiv

FRANKA SIMATOVIĆA

POVERLJIVO

**ODLUKA PO MOLBI FRANKA SIMATOVIĆA
ZA PREVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU**

Zastupnici g. Franka Simatovića:

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

Ja, GRACIELA GATTI SANTANA, predsednica Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: predsednica, odnosno Mehanizam);

PODSEĆAJUĆI da je 31. maja 2023. Žalbeno veće mehanizma izreklo g. Franku Simatoviću (dalje u tekstu: Simatović) kaznu zatvora u trajanju od 15 godina,¹ i da je on trenutno, dok čeka premeštaj u državu gde će izdržavati kaznu, pritvoren u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) u Hagu, Kraljevina Holandija (dalje u tekstu: Holandija);

PODSEĆAJUĆI da sam istog dana, na osnovu lekarskih nalaza službenog lekara PJUN (dalje u tekstu: lekar PJUN), naredila sekretaru Mehanizma (dalje u tekstu: sekretar): (i) da od lekara PJUN traži lekarske izveštaje, koje će oni podnositi svake tri nedelje; i (ii) da ove izveštaje zavede u spis predmeta;²

NAPOMINJUĆI da sam posredstvom sekretara primila izveštaje službenog lekara PJUN i zamenika službenog lekara PJUN od 14. juna 2023, 21. juna 2023, 4. jula 2023, 12. jula 2023, 24. jula 2023, i 31. jula 2023., sa informacijama o nedavnom i ozbiljnom pogoršanju zdravstvenog stanja kod Simatovića;³

REŠAVAJUĆI po hitnoj molbi za prevremeno puštanje na slobodu koju je Simatović podneo 31. jula 2023, i u kojoj je zatražio da se prevremeno pusti na slobodu na osnovu uverljivih humanitarnih razloga;⁴

PODSEĆAJUĆI na moja tri naloga od 1, 9, i 21. avgusta 2023., kojima sam zatražila dodatne informacije o zdravstvenom stanju Simatovića,⁵ uključujući i putem uputstva koje sam izdala Sekretaru da po hitnom postupku imenuje nezavisnog medicinskog stručnjaka koji će dostaviti

¹ V. *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. MICT-15-96-A, Presuda, 31. maj 2023. (javno redigovano) (Dalje u tekstu: Drugostepena presuda), par. 664.

² Nalog za dostavljanje medicinskih izveštaja, 31. maj 2023. (poverljivo), str. 1-2. Imajući u vidu ovu odluku, prestaje podnošenje izveštaja od strane službenog lekara PJUN.

³ Podnesak sekretara sa medicinskim izveštajima, 21. juni 2023. (poverljivo i *ex parte*), par. 2-3, Dodaci A-B, Podnesak sekretara sa lekarskim izveštajima, 12. juli 2023. (poverljivo i *ex parte*), par. 2-3, Dodaci A-B, Podnesak sekretara sa lekarskim izveštajima, 1. avgust 2023. (poverljivo i *ex parte*), par. 2-3, Dodaci A-B,

⁴ Hitna molba Simatovićeve odbrane za prevremeno puštanje na slobodu, 31. juli 2023. (poverljivo i *ex parte*) (dalje u tekstu: Molba), par. 21. Istog dana Simatović je podneo i molbu za uslovno puštanje na slobodu na osnovu humanitarnih razloga. V. Molba Simatovićeve odbrane za uslovno puštanje na slobodu sa poverljivim dodacima 1-5, 31. juli 2023 (poverljivo i *ex parte*), par. 25. Dana 1. avgusta 2023, Simatović je podneo molbu za pravnu pomoć. V. Molba Simatovićeve odbrane za pravnu pomoć, 1. avgust 2023. (poverljivo).

⁵ Nalog za dostavljanje podnesaka, 1. avgusta 2023. (poverljivo) (dalje u tekstu: Nalog od 1. avgusta 2023.), str. 3; Nalog za dostavljanje daljih podnesaka, 9. avgusta 2023. (poverljivo), str. 5; Nalog za dostavljanje dodatnih informacija, 21. avgusta 2023. (poverljivo), str. 2-3.

sveobuhvatan izveštaj sa detaljnim informacijama o eventualnim potvrđenim dijagnozama, njihovim prognozama, kao i o mogućnostima za lečenje koje su na raspolaganju;⁶

IMAJUĆI U VIDU šest podnesaka Sekretara od 3, 8, 14, 17, 18, i 23. avgusta 2023, kojima je prosledio ažurirane informacije o zdravstvenom stanju Simatovića, kao i prognoze službenog lekara PJUN i nezavisnog medicinskog stručnjaka za ovaj slučaj;⁷

IMAJUĆI U VIDU četiri dopunska podneska koje je podneo Simatović 4, 10, 22, i 25. avgusta 2023, u kojima je ponovo zatražio da se preveremeno pusti na slobodu po hitnom postupku, i/ili priložio dodatnu dokumentaciju, uključujući i garancije od Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija);⁸

PODSEĆAJUĆI da, shodno članu 25 (2) Statuta mehanizma (dalje u tekstu: Satut), Mehanizam je nadležan da nadgleda izvršenje kazni koje je izrekao Međunarodni krivični sud za Ruandu (dalje u tekstu: MKSR), Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (dalje u tekstu: MKSJ), ili Mehanizam;

PODSEĆAJUĆI da, prema članu 26 Statuta, pomilovanje ili ublažavanje kazne moguće je samo ako predsednik Mehanizma tako odluči na temelju interesa pravde i opštih pravnih načela;⁹

PODSEĆAJUĆI da, prema pravilu 150 Pravilnika, po prijemu obaveštenja od države ili direktne molbe od osuđene osobe, predsednik će se posavetovati sa: (i) sudijama veća koje je izreklo kaznu i koje su još uvek sudije Mehanizma; ili (ii) sa najmanje dvoje drugih sudija ako nijedan od sudija koji su izrekli kaznu nije sudija Mehanizma; i doneti odluku da li je primereno osuđenog pomilovati, ublažiti mu kaznu, ili prevremeno pustiti na slobodu;

⁶ Nalog od 1. avgusta 2023, str. 3.

⁷ Podnesak sekretara u vezi s Nalogom za dostavljanje podnesaka od 1. avgusta 2023, 3. avgust 2023 (poverljivo), par. 4-5, Dodaci A-B; Dodatni podnesak sekretara u vezi s Nalogom za dostavljanje podnesaka od 1. avgusta 2023, 8. avgust 2023. (poverljivo), par. 4, Dodatak; Drugi dodatni podnesak sekretara u vezi s Nalogom za dostavljanje podnesaka od 1. avgusta 2023, 14. avgust 2023. (poverljivo), par. 4; Podnesak sekretara u vezi s Nalogom za dostavljanje podnesaka od 1. avgusta i Nalogom za dostavljanje daljih podnesaka od 9. avgusta 2023, 17. avgust 2023. (poverljivo), par. 6, Dodatak; Dodatni podnesak sekretara u vezi s Nalogom za dostavljanje podnesaka od 1. avgusta 2023. i Nalogom za dostavljanje daljih podnesaka od 9. avgusta 2023, 18. avgust 2023. (poverljivo), par. 5-6, Dodaci A-B; Podnesak sekretara u vezi s Nalogom za dostavljanje lekarskih izveštaja od 31. maja 2023. i Nalogom za dostavljanje dodatnih informacija od 21. avgusta 2023, 23. avgust 2023. (poverljivo), par. 4-5, Dodaci A-B. Preporuka nezavisnog medicinskog stručnjaka, *inter alia*, glasila je da Simatović primi terapiju pre 6. septembra 2023.

⁸ Podnesak Simatovićeve odbrane u vezi sa Podneskom sekretara od 3. avgusta 2023, 4. avgust 2023. (poverljivo), par. 12; Drugi podnesak Simatovićeve odbrane, 10. avgust 2023. (poverljivo), par. 3; Treći podnesak Simatovićeve odbrane, 22. avgust 2023. (poverljivo), par. 10; Obaveštenje Simatovićeve odbrane, 25. avgust 2023. (poverljivo), par. 1-3, Dodaci 1-3.

⁹ Iako član 26 Statuta, kao i odgovarajuće odredbe statuta MKSR i MKSJ pre njega, ne navode izričito zahteve za prevremeno puštanje na slobodu osuđenih osoba, Pravilnik o postupku i dokazima Mehanizma (dalje u tekstu: Pravilnik) odražava ovlašćnje predsednika da rešava po takvim zahtevima i dugo uvreženu praksu MKSR, MKSJ, i Mehanizma s tim u vezi.

PODSEĆAJUĆI da se u pravilu 151 Pravilnika postavlja opšti standard za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prevremeno puštanje na slobodu;

PODSEĆAJUĆI da se prevremeno puštanje na slobodu može odobriti pod određenim uslovima¹⁰ i da se, u izuzetno hitnim slučajevima, u onoj meri u kojoj je to potrebno radi hitnog postupanja predsednik ne mora pridržavati proceduralnih koraka predviđenih ovim Uputstvom, pa može i ubrzati konsultacije s drugim sudijama i, ako je to neophodno, doneti odluku za koju će naknadno dostaviti obrazloženje;¹¹

PODSEĆAJUĆI da je u prethodnim odlukama o prevremenom puštanju na slobodu određeno da se u obzir može uzeti zdravstveno stanje osuđene osobe pri razmatranju molbe za prevremeno puštanje na slobodu, naročito kada je stanje toliko ozbiljno da bi bilo neprimereno da osuđenik i dalje ostane u zatvoru;¹²

PODSEĆAJUĆI na one delove Rezolucije Saveta bezbednosti 2529 (2020) i 2637 (2022), koji se odnose na značaj obezbeđivanja prava u skladu sa važećim međunarodnim standardima, uključujući tu i pravom na medicinsku negu, osobama koje su lišene slobode po ovlašćenju Mehanizma;¹³

PODSEĆAJUĆI nadalje da sve osobe koje služe kazne zatvora pod nadzorom Mehanizma načelno ispunjavaju uslove za razmatranje prevremenog puštanja na slobodu tek nakon što su izdržale dve trećine kazne, bez obzira: (i) da li je kaznu izrekao MKSR, MKSJ, ili Mehanizam; (ii) gde se kazna izdržava; i (iii) da li predsednik rešava u toj stvari po direktnoj molbi osuđenika ili obaveštenju relevantne Države izvršenja kazne;¹⁴

¹⁰ V. npr. Uputstva za rad prilikom rešavanja po molbama za pomilovanje, ublažavanje kazne ili prevremeno puštanje na slobodu osoba koje su osudili MKSR, MKSJ ili Mehanizam, MICT/3/Rev.3, 15. maj 2020. (dalje u tekstu: Uputstvo), par. 20.

¹¹ Uputstvo, par. 21.

¹² *Tužilac protiv Radislava Krstića*, predmet br. MICT-13-46-ES.1, Odluka po molbi za prijevremeno puštanje na slobodu Radislava Krstića, 15. novembar 2022. (javno redigovano), par. 87; *Tužilac protiv Radoslava Brđanina*, predmet br. MICT-13-48-ES, Obrazloženje odluke po molbi za prijevremeno puštanje na slobodu Radoslava Brđanina od 3 septembra 2022, 26. septembar 2022, (javno redigovano) par. 36; *Tužilac protiv Ljubiše Beare*, predmet br. MICT-15-85-ES.3, Javna redigovana verzija odluke predsednika u vezi s prevremenim puštanjem na slobodu Ljubiše Beare od 7. februara 2017, 16. juni 2017, par. 47-49.

¹³ Rezolucija Saveta bezbednosti 2529 (2020), 25. juni 2020, par. 11; Rezolucija Saveta bezbednosti 2637 (2022), 22. juni 2022, par. 13.

¹⁴ *Tužilac protiv Gasparda Kanyarukige*, predmet br. MICT-22-126 i predmet br. MICT-22-126-ES.1, Odluka po molbi za prevremeno puštanje na slobodu i ublažavanja kazne Gasparda Kanyarukige, 9. juni 2023. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Kanyarukiga*), str. 4; *Tužilac protiv Vujadina Popovića*, predmet br. MICT-15-85-ES.2, Odluka po molbi Vujadina Popovića za prijevremeno puštanje na slobodu, 30. januar 2023. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović*), str. 3; *Tužilac protiv Radislava Krstića*, predmet br. MICT-13-46-ES.1, Odluka u vezi s prijevremenim puštanjem na slobodu Radislava Krstića, 10. septembra 2019. (javno redigovano), par. 16 i par. 18.

PODSEĆAJUĆI da, s obzirom da Simatović još uvek ne ispunjava uslove za razmatranje molbe za prevremeno puštanje na slobodu, pošto je izdržao oko 8,5 godina kazne od 15 godina,¹⁵ sudska praksa Mehanizma uzima u obzir da u određenim situacijama mogu nastati uverljive ili vanredne okolnosti pre nego što se dosegne prag od dve trećine, koje, prilikom primene mog diskrecionog ovlašćenja kao predsednice, mogu prevladati nad eventualnim pitanjima u vezi s ispunjenjem uslova;¹⁶

UZIMAJUĆI U OBZIR da, na osnovu informacija kojima raspolazem, postoje uverljivi humanitarni razlozi koji nalažu da se Simatović prevremeno pusti na slobodu, pod odgovarajućim uslovima;

UZIMAJUĆI U OBZIR da sam se, na osnovu pravila 150 Pravilnika i paragrafa 16 i 21 Uputstva, konsultovala sa sudijom Leem G. Muthogom i sudijom Yusufom Aksarom, sudijama veća koje je izreklo ovu kaznu;¹⁷

UZIMAJUĆI U OBZIR nadalje da se sudija Muthoga i sudija Aksar slažu da Molbu treba odobriti na osnovu uverljivih humanitarnih razloga;

NA OSNOVU člana 25(2) i člana 26 Statuta, kao i pravila 150 i pravila 151 Pravilnika;

OVIM ODOBRAVAM ovu Molbu, s tim da će obrazloženje biti dostavljeno naknadno, **POD SLEDEĆIM USLOVIMA:**

- i. uslovima sadržanim u priloženom Sporazumu o uslovnom prevremenom puštanju na slobodu (dalje u tekstu: Sporazum); i
- ii. Srbija mora dostaviti u spis predmeta potvrdu da će se pratiti i poštovati svi uslovi iz Sporazuma;

NALAŽEM sekretaru da:

- i. hitno stupi u vezi s vlastima Srbije kako bi pribavio potvrdu Srbije da će se svi uslovi iz Sporazma pratiti i poštovati i zaveo je u spis;

¹⁵ V. Drugostepenu presudu, par. 664.

¹⁶ Odluka u predmetu *Kanyarukiga*, str. 5; Odluka u predmetu *Popović*, str. 4; *Tužilac protiv Laurenta Semanze*, predmet br. MICT-13-36-ES, Odluka predsednika o prevremenom puštanju na slobodu Laurenta Semanza, 9. juni 2016. (javno redigovano), par. 18.

¹⁷ S obzirom na hitnost stvari i jezične formulacije korišćene u Pravilniku i Uputstvima, mišljenja sam da nisam u obavezi da se konsultujem pojedinačno sa svim sudijama veća koje je izreklo kaznu, a koji su sudije Mehanizma, već samo sa najmanje njih dvoje.

- ii. što je pre moguće dostavi ovu odluku vlastima Srbije i Holandije, kao i tužiocu Mehanizma;
- iii. u slučaju da Simatović da svoju saglasnost i potpiše Sporazum, i Srbija dostavi traženu potvrdu, preduzme sve neophodne mere da se Simatović odmah i hitno prebaci u Srbiju, da bi mogao biti podvrgnut lečenju pre 6. septembra 2023.;
- iv. ako se Simatović prebaci u Srbiju, i nakon prijema obaveštenja od vlasti Srbije da je Simatović stigao do svog mesta prebivališta ili u relevantnu zdravstvenu ustanovu, ukine poverljivi status ove odluke, ponovo je dostavi kao javnu, i zavede potpisani Sporazum kao javni dokument u spis predmeta; i
- v. nakon što Simatović bude prebačen u Srbiju, obezbedi da nezavisni medicinski stručnjak imenovan u ovom predmetu organizuje konsultacije sa Simatovićem jednom mesečno, i da posle svake konsultacije podnese poverljiv izveštaj za spis ovog predmeta, sa ažuriranim podacima o zdravstvenom stanju Simatovića, uključujući prognozu i očekivan životni vek.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna verzija na engleskom.

Dana 29. avgusta 2023.
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Graciela Gatti Santana
predsednica

[Pečat mehanizma]